

Izhaja

vsak četrtek (po potrebi tudi večkrat) z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošljajo uredništvu lista »Mir«, Velikovec, Koroško.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankirani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Velja

za celo leto K 20.—
» pol leta » 11.—
» četrt » » 6.—
» 1 mesec » 2.—

za inozemstvo primeroma več.
Naročnina se plačuje vnaprej.

Za oglasila se plačuje po 40 v, med besedilom po 80 v za 1 cm² vsakokrat, minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 60 v, za parte, zahvale in izjave po 80 v za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 20 v za besedo; debele tiskano 40 v vsakokrat; minimum 4 K.

Za izvestilo pri upravništvu 2 K posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravištvu lista »Mir«, Prevalje, Koroško.

Leto XXXIX.

Prevalje, 26. junija 1920.

Št. 31

Tone Gaspari:

Pozdrav.

(Regentu Aleksandru ob njegovem
prihodu v Slovenijo.)

V slovenskem Štajerju se je zasvetil kres
v poletno tiho, zvezdnato polnoč —
in žarka luč je šinila na sever
in legla na vojvodski stol —
in vstali so, ki spe okol,
z zastavami slovenskih boj,
v preprostih kmetskih oblačilih
so zbrali se in vzkliknili pojoč:
Pozdravljen tisočkrat, naš brat in knez!

In spregovoril je praded:

„Od juga nam nocoj prisvetila je luč
in nas pozvala k staroslavnem zboru,
da po trpljenju suženjstva petstotih let
prisežemo zahtevo neštevilnih gruč:

**Da hočemo k svobodnim našim
bratom!**

**Tu že od nekdanj je donela naša
pesem,
tu naše pravo je, tu je slovenstva
ključ,
tu naša zemlja je, naš svet!**

Nocoj med nas prihaja spet
po dolgih letih hlapčevstva in pez
vojvoda našega jezika in krvi.
Odprimo srca, da ž njimi govori
on sam. Ovenčajmo vojvodski stol!
Nasujmo rož poln breg in dol,
zpojmo našo pesem tu sred naših tal:
**Bog živi Te, pozdravljen
tisočkrat
naš rešenik in brat in kralj!**

Regentovo potovanje.

Naš regent prihaja!

Naš regent in prestolonaslednik prihaja, da obiše Slovenijo. Obisk ni nekaj navadnega; sedem ministrov in drugih dostojanstvenikov spremlja regenta, med njimi tudi generala Pliverič in Maister. Zunanji nastop priča, da je potovanje večjega pomena.

Bližamo se volitvam v ustavodajni zbor, ki bo položil prve temelje naši jedinstveni državi.

Ta skupnost naj se izrazi že v naprej s slovesnim sprejemom skupnega vladarja.

Svetovni politični položaj je negotov. Amerika se je odtegnila, Anglija stoji polna skrbi pred razširjeno mohamedansko vstajo, Francija gleda na državno nevarnost, Italija je doživela sramoten poraz v Albaniji, v notranjosti pa je razdvojena. Na Poljskem, na Češkem, v Avstriji imajo polno skrbi in po vrhu še ministrske krize. V srednji Evropi smo mi sedaj brez vladne krize. Vse okrog nas se maje, mi pa stojimo trdno. Čeravno se tudi med seboj vdarimo, vendar nam je dobrobit naše mlade države pri srcu in za državo storimo vse.

Klanjamo se našemu regentu in ga pozdravljamo s starim slovenskim koroškim pozdravom:

Bog Vas sprimi!

Tudi plebiscit bo boj za našo državo. Ob ljubljamo kr. Visočanstvu regentu Aleksandru, da bomo ta boj častno in slavno izvojevali.

In ko bo plebiscit ugodno končan, tedaj bomo prosili kr. Visočanstvo, da obiše tudi slovenski Korotan, ki bo eden izmed najzvestejših delov naše mlade države.

Bog sprimi kr. Visočanstvo, Bog blagoslovi našo lepo domovino!

☆

Naša dinastija, rodbina Karadjordjevičev, je vedno stala na braniku naše države. Črni Jurij, ded našega sedanjega vladarja, je po srbski Šumadiji zbiral hajduke in snoval prvo srbsko narodno vstajo zoper Turke. Podoben je bil onim našim koroškim možem, ki so za časa turških vpadov ščitili v utrdbah, na „tabrih“, ljudstvo proti krvoloku. Ena in ista zgodovina spaja nas koroške Slovence s Karadjordjeviči. To je narodna dinastija. Bog jo živi!

☆

Naš regent v Sloveniji.

Nj. visočanstvo prestolonaslednik in regent Aleksander bo obiskal dne 28. t. m. Bled, kjer ga bodo pozdravili med drugim tudi Rožani.

Iz Borovelj bo vozil na Bled poseben vlak. Kakor se nam poroča, tekmuje ves Rož, da dostojno in lepo pozdravi našega največjega sina.

V Maribor pride regent Aleksander na Petrov dan dne 29. t. m., ob dvanajstih. Koroški Slovenci iz velikovškega okraja se mu bomo tam na posebej odmerjenem prostoru poklonili in ga pozdravili. Tudi v Maribor bo 29. t. m. zjutraj vozil poseben vlak.

Kakor Rožna dolina tako bo tudi Podjunska dolina pristrčno pozdravila princa regenta. V imenu koroškega ljudstva bosta na Bledu in v Mariboru pozdravila regenta dva župana.

Pozivljamo in vabimo naše ženstvo, da pride na Bled in v Maribor v pristnih, lepih slovenskih koroških narodnih nošah!

Ta dva dni bosta dneva veselja in radosti, bosta ob enem narodna praznika.

Izmed Slovencev moramo ravno koroški Slovenci biti regentu najbolj hvaležni, ker je njegova hrabra vojska osvobodila slovensko Koroško.

☆

Posebni vlak za časa bivanja Nj. kr. Visočanstva prestolonaslednika v Sloveniji. V ponedeljek, dne 28. t. m. na progi Borovlje—Jesenice—Bled in nazaj: odhod iz Borovlje ob 8., prihod na Bled ob 10., odhod z Bleda ob 18:30, prihod v Borovlje ob 20:17. — Na progah južne železnice: **V torek, dne 29.**

t. m.: Maribor—Grabštanj: odhod iz Grabštanja ob 7., prihod v Maribor ob 10., odhod iz Maribora ob 15:29. Vsakemu je tako dana prilika, da še pravočasno pride k sprejemu in pozdravu. — Pričakuje se obilna udeležba!

☆

Regent v Zagrebu.

V Zagrebu je bil regent sprejet z velikim sijajem. Ljudstva se je kar trlo, posebno seljakov in seljakinj v narodnih nošah je došlo veliko iz dežele. Vse ulice, kolodvor in javna poslopja so bila krasno okrašena in preprežena z električnimi svetilkami. Pozdravil je regenta ban dr. Laginja z višjimi uradniki. Regent se je toplo zahvalil ter povdarjal, da tako pristrčnega sprejema še ni zlepa kje našel, kot sedaj.

V sredo dopoldne ob devetih je posetil regent zagrebško katedralo, kjer ga je pozdravil nadškof dr. Bauer v spremstvu vseh škofov svoje nadškofije. Po kratkem cerkvenem opravilu se je vrnil regent v banski dvorec, kjer se je začel ob 10. uri sprejem deputacij. Prestolonasledniku so se poklonili: člani nar. predstavništva iz Hrvatske pod vodstvom dr. Ribarja, člani hrv.-slav. sabora, zemaljska vlada, deputacija beguncev iz zasedenega ozemlja, duhovništvo vseh veroizpovedanj, mestni svetovalci, vseučilišče in akademija znanosti, deputacija seljakov, deputacija družtev odposlanstva iz Medjimurja itd. Zastopniki mesta Zagreba so izročili regentu krasno vezan spominski album. Mogočen vtis je naredilo na vse navzoče, ko je izjavil regent na nagovor beguncev, da bo tudi za njega najlepši dan v življenju dan, ko bo mogel pozdraviti svoje Istrane, Rečane in Dalmatince, v njihovi ožji domovini osvobojene. Pristrčen je bil sprejem seljakov, ki so prišli v nar. nošah. Z vsakim od njih se je regent posebej razgovarjal, ter ga povpraševal po njegovih razmerah. Ko so odhajali, so bili ginjeni vsi, regent in seljaki.

Generalu Smiljaniću v slovo.

General Smiljanić, poveljnik dravske divizije v Ljubljani, odhaja v Beograd, kjer je pridružen vojnemu ministrstvu. General Smiljanić je bil eden izmed tistih, ki so prinesli nam koroškim Slovincem svobodo. Lani je prodiral s svojo zmagoslavno vojsko preko Celovca in Gosposvetskega polja. Rešil nas je tujega jarma. In če danes prosto dihamo, se imamo tudi njemu zahvaliti. General Smiljanić ljubi našo slovensko Koroško. To je dokazal na razne načine. Spominjamo se še, ko je bival med nami v Dobrlivasi, spominjamo se vseh činov, ki jih je nam v prid učinil. Zato mu bomo koroški Slovenci do mrzlega groba hvaležni. Hvaležni mu bomo pa še naprej. Vedno in vedno se bo imenovalo v ustih naših otrok tudi njegovo junaško ime.

Smiljaniću na čast je priredil ljubljanski župan dr. Tavčar poslovilni večer. Občinstvo mu je priredilo ovacijo. In general Smiljanić je stopil na balkon in govoril, in kaj je govoril? „Jugoslovani imamo dvojno Kosovo — Kosovo in Gosposvetsko polje. Eno Kosovo je že osvobojeno in osvobojeno; imamo dve Makedoniji — Makedonijo na jugovzhodu, ki je že osvobojena, in Primorje, ki čaka osvoboditve. Naša dolžnost je, da donesemo svobodo tudi Gosposvetskemu polju in naši solčni Goriški z Istro. Tem našim idealom bo treba posvetiti v bodoče vse naše delo, vse naše moči.“ Tako govori naš jugoslovanski general Smiljanić. In če smo trdili v zadnjih številkah „Mira“, da Koroška ni samo deželna zadeva, je ravno gosp. general Smiljanić potrdil našo trditev s svojim govorom. Za nami stoji ves jug — cela država. In zato bo delo za plebiscit lahko, bo prijetno. Mi pa bomo pokazali in moramo pokazati, da znamo ceniti delo takih mož kot je gosp. general Smiljanić.

Gospodu generalu želimo vse najboljše na njegovem vplivnem novem mestu in smo prepričani, da nas koroške Slovence tudi v Beogradu ne bo pozabil in da bo vedno tolmačil naše iskrene želje in prošnje na najvišjem mestu. „Srečno“, mu kličemo po stari naši šegi in navadi, — „a ne na večno“.

Politični pregled.

Jugoslavija.

Pri zadnjih sejah

narodnega predstavništva so bile na dnevnem redu razne prošnje, vprašanja in odgovori na interpelacije poslancev. Vršile so se tudi podrobne debate o volilnem redu. Za dobo regentovega potovanja po Hrvatski in Sloveniji bodo odgodene seje narodnega predstavništva.

Gorite kresovi!

Na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda, dne 4. julija, bodo na vseh naših gorah žareli kakor vsa leta pred vojsko mogočni kresovi, ki bodo svetu oznanjali, da živimo v svobodni domovini.

Možje, fantje, na delo! Na vsakem hribu naj zaplapola dne 4. julija zvečer mogočen kres!

Po novem volilnem redu

bi naj bila razdeljena Srbija v 29 volilnih okrožij, Bosna-Hercegovina v 6, Hrvatska, Slavonija in Medmurje v 8, Slovenija s Prekmurjem v 2, Črnagora v 1, Bačka v 3, Banat v 3 in Dalmacija v 2. Na vladni predlog bi naj prišel na 30.000 prebivalcev 1 poslanec.

Odbor za volilni zakon v Beogradu

se je obširneje pečal z žensko volilno pravico. Glede ženske volilne pravice je izrazil pred parlamentom Protič svoje načelo v besedah: Pravica se da tistemu, ki se poteguje zanjo. Zato je dobilo slovensko ženstvo volilno pravico. V posebni debati o volilnem zakonu se je zavzel za žensko volilno pravico poslanec dr. Hohnjec, ki je ovrgel Protičeve, dr. Poličeve in dr. Palečkove pomisleke proti ženski volilni pravici. Protiču je dokazoval dr. Hohnjec, da se pravica ne deli radi zahteve, ampak ker je ravno pravica. Povdarjal je tudi, da je potegnil gospodarski sistem ženo proč od ognjišča v javno življenje, iz katerega ne bo moč več pregnati našega ženstva. Ženska volilna pravica bi bila tudi državna korist. Podelitev ženske volilne pravice pa je tudi dolžnost zahvale za vse, kar je storilo naše ženstvo dobrega v dobi vojne. Dr. Hohnjec se je postavil na odločno stališče, da se podeli volilna pravica vsem jugoslovanskim ženam. Vtis dr. Hohnječevega govora je bil ta, da je Protič preukrenil svoje mnenje o ženski volilni pravici v toliko, da bo treba celo zadevo še enkrat temeljito proučiti in dognati, v kolikem obsegu se naj podeli volilna pravica ženstvu.

Pokrajinske vlade

se bodo najpoprej preosnovala za Bosno in Dalmacijo. Rekonstrukcija vlad v Zagrebu in v Ljubljani se bo izvršila po regentovem povratku iz Hrvatske in Slovenije.

Naš denar.

Na Dunaju se plačuje na borzi za naših 100 kron 215 do 235 nemško-avstrijskih kron, v Curihu (Švica) pa dajo za 100 naših kron 7:85 švicarskih frankov, za 100 nemško-avstrijskih pa samo 2:95 frankov.

Italija.

D'Anunzijeve ardit

so povzročili vpad v poslopje narodnega sveta na Sušaku. Ta vest je došla tudi že uradno na naše zunanje ministrstvo.

V Albaniji prede Italijanom slaba.

Albanska in italijanska poročila javljajo, da ta italijanski poraz v Albaniji ni nekaj vsakdanje neznatnega. Albanci, katerim poveljuje Mustafa paša, so nastopili v moči 9000 mož. Vstaši so polovili italijanske posadke, ki so bile raztresene po notranji Albaniji, zajele so 30 častnikov, nekaj stotin vojakov in precej topov. O italijanski posadki v Skadru ni še prav nič znanega. Pri Valoni so zasedli Albanci prve utrdbe, iz katerih so se umaknili Italijani na morje. Italijani so odposlali proti Valoni in Skadru več težkih bojnih ladij, o katerih posegu v boj še ni nič ugotovljenega.

Novejša razkritja glede umora Esad paše vedno bolj potrjujejo, da je bil ta umor najet od Italije, ki je imela v Esad paši svojega odločnega protivnika. Morilec Albanec je prišel v Pariz z italijanskim potnim listom in z italijanskim denarjem.

Giolitti in njegov kabinet

sta zapriseгла kralju. Giolitti je tudi potrdil načelnika osrednjega urada za nove pokrajine Salattija, bivšega istrskega deželnega odbornika v njegovem uradu in mu izjavil, da ostane tudi pod njegovim kabinetom dosedanja italijanska politika v zasedenem ozemlju neizpremenjena.

Dnevne vesti.

Velikovec. Umrli je dne 22. junija, ob 5. uri zjutraj, g. Anton Lašnič, medicinec, prejemši sv. zakramente za umirajoče, po dolgi, težki bolezni, ki jo je potrpežljivo prenašal. Težek udarec za skrbne stariše, ki so žrtvovali veliko za svojega sina, kateri je bil njih up in nada. Sin je bil zelo marljiv dijak. N. p. v m.

Za deželnosodnega svētika je imenovan naš rojak in narodni poslanec g. dr. Fran Schaubach in sicer za okrožno sodišče v Mariboru.

Za cono B izdamo na dan glasovanja posebne plebiscitne znamke, ki bodo imele veliko vrednost in za katerimi že sedaj poprašujejo vsi, ki znamke nabirajo.

Cerkveni shod v Dolini dne 4. julija se bo letos posebno slovesno obhajal. Po cerkvenem opravilu bo shod. Govorili bodo znani govorniki dr. Rožman, Arnuš in dr. Čemer. Pa gremo še mi poslušat, kaj bodo povedali!

Vpisovanje v pripravljalni razred in I. letnik dvorazredne trgovske šole s pravico javnosti v Mariboru bo 6., 7. in 8. julija 1920, od 9.—12. ure. V pripravljalni razred se sprejemajo le učenci, ki so dovršili šesti razred ali oddelek ljudske šole ali 2. razred srednje šole ali prvi razred triletne, oziroma 2. razred štiriletne meščanske šole in so stari vsaj 13 let. Za pripravljalni razred ni sprejemnih izpitov. V prvi letnik se sprejemajo učenci in učenke, ki so dovršili 4. razred srednje šole ali popolno meščansko šolo ali pripravljalni razred dvorazredne trgovske šole in so stari vsaj 14 let. Za te ni sprejemnega izpita. Poleg teh se sprejemajo v prvi letnik tudi tisti učenci in učenke, ki so dobili v 4. razredu srednje šole v napredku drugi red, ali tisti, ki so dovršili 3. razred srednje šole ali 8. razred ljudske šole ali predzadnji razred meščanske šole, ako so stari vsaj 14 let in napravijo sprejemni izpit iz slovenščine, nemščine, računstva, geometrije, prirodopisja, zemljepisja in prirodoslovja. Pri izkušnji se zahteva toliko znanja, kolikor si ga pridobe učenci v pripravljalnem razredu. Sprejemni izpiti se vrše začetkom šolskega leta. Vpisovanje v 2. letnik bo 5. julija 1920, od 9.—12. ure in začetkom šolskega leta. Vstopnina je 10 kron, prispevek za učila pa 20 kron. K vpisovanju je prinesiti krstni oziroma rojstni list in zadnje šolske izpričevalo. Vpisuje se tudi lahko pismenim potom. Vsa nadaljnja pojasnila daje ravnateljstvo zavoda.

Državna posredovalnica za delo, podružnica Maribor, razpošilja vprašalne pole radi velikopotezne organizacije posredovanja vajencev. Vsi oni (šole, trgovci in obrtniki), katerim so se te pole dostavile, ozir. doposlale, naj jih izpolnjene in podpisane čim preje vrnejo omenjenemu uradu.

Labud. Deželna vlada za Slovenijo, poverjeništvu za notranje zadeve, je odredila, da se začasno in sicer do izvršitve plebiscita uprava občin Legerbuch in Labud izloči iz delokroga okrajnega glavarstva Slovenjgradec ter priklopi upravi okrajnega glavarstva Velikovec.

Orlovski tabor v Mariboru. Koroški Slovenci združijo mariborski tabor z božjo potjo k sv. Križu (z Višarsko materjo božjo) pri Dravogradu. Posebni vlak odhaja v nedeljo 1. avgusta zgodaj zjutraj iz Grabštajna in se vračajo v ponedeljek 2. avgusta, na dan Porcijunkule do Dravograda, odkoder se podajo k sv. Križu, ki je samo pol ure oddaljen. Korošci posečajo v velikem številu božjo pot pri sv. Križu ter se hočejo posebno letos pred odločitvijo pokloniti Višarski Materi božji ter jo prositi pomoči.

Kotlje. Trojčke, dva dečka in eno deklico, je povila Marija Ravnjak, žena fužinskega delavca. Pač velika skrb za revne stariše ob sedanji draginji. Otroci vsi živijo.

Dopisi.

Velikovški okraj.

v Velikovec. Kakor Pilat v vero, tako je prišel odstavljeni notar Rabitsch med socialne demokrate. Dognano je, da je on izdal tisti rdeči letak: „Anruf von Flüchtlingen, Heimwehmannern, aus Internierung und serbischer Kriegsgefangenschaft heimgekehrten der socialdemokratischen Partei aus dem von Südslaven besetzten Gebiete Kärntens.“ Tam piše socialistom: Werte Parteigenossen und Freunde! Kakšen so-

cialist je notar Rabitsch, to dobro vemo, zato se smejimo poetičnim izlivom njegove rdeče fantazije. No pa heil Rabitsch!

v Velikovec. (Čudno hitri.) Ko so lani prišli Jugoslovani v Velikovec, so folksverovci tako bežali proti Celovcu, da so jih njih sence še le pri Raku srečale, ko so se zopet vračali kot „begunci“ v jugoslovanski Velikovec. Take hitrosti še nobeden človek ni dosegel. To je bil rekord.

v Kazaze. Strela je udarila v sredo, dne 9. t. m. v naš okoli 35 m visoki cerkveni stolp. Razcepila ga je tako, da izgleda kakor da bi se plug peljal čezenj. Zgoraj mu je tudi odtrgala streho v dolžini kakih 4 m ter mu treščila stari od časa razjedeni križ s kroglo na tla. Ob linah zvonika mu je odbila precejšnji kos zida, preskočila od tam preko stolpa v cerkev, kjer je preobrnila nekaj svečnikov in kanontable na stranskih oltarjih, pregnila oltarne prtice, obžgala nekaj pozlatnine in posrebrnine na srednji kanontabli in tabernakljevih vratih glavnega oltarja, na svečnikih in kanontabliah na Marijinem in na levi sohi S. J. oltarja, oddrobila na 13 mestih malo zida in izginila na treh krajih v zemljo. Strelododa stolp ni imel. Sreča je bila, da cerkovnik Jožef Falej, ki je zvonil še par minut prej proti nevihti, ob času obiskanja ni bil več v cerkvi. Hvala tudi Bogu in sv. Florijanu, da strela ni povzročila požara, ki bi bil lahko upepelil cerkev in celo vas, ki nima brizgalnice in tudi nič vode po vodnjakih. Vsaj ena manjša brizgalnica za prvo silo, od katere je vse odvisno, za vasi Kazaze, Metlova in Humče ali še boljši za vsako vas ena, bi bila za take in enake slučaje neobhodno potrebna. V stolp do sedaj, kolikor pomnijo sedanji ljudje, še ni nikdar udarila.

v Libeliče. V Celovcu nemški časnik „Fr. Stimmen“ laže, da so bili nekateri občinski odborniki tukaj vsled njihovega mišljenja odstranjeni. Resnica pa je, da je vsled krivde učitelja Mörtelna nemški glavar Benz občinski odbor l. 1917. razpustil. Komisar Pangelnig je može tu in tam prostovoljno na posvetovanje povabil. Ker so trije prejšnjih odbornikov pomrli, dva pa izven občine prebivata, je naša vlada imenovala namesto njih sosvetovalce. Po glasovanju pa pridejo volitve in ljudje si bodo svoje može prostovoljno izbrali.

v Libeliče. Pošteni kristjani zjutraj molijo, da bi med dnevom v luči resnice hodili. Gospod pa, ki izdaja „Fr. Stimmen“ v Celovcu, pa gotovo kliče vraga na pomoč, da navdahne njegove dopisnike, da mu poročajo same debele laži. V številki z dne 6. junija 1920 poročajo, da je župnik tukaj, katerega imenujejo lažnivo gerenta, med pridigo 16. maja zagledal v cerkvi tri tuje nemške deklice, da je nehal pridigati in poslal svoje ministrante po orožnike, da jih zapro. Pozneje je zopet nadaljeval pridigo. Vse je docela izmišljeno! Ker so Srbi lani Celovčanom puške pobrali, sedaj ne morejo streljati, zato pa tembolj lažejo!

v Libeliče. Pozabljivi so naši ljudje, pozabljivi! Če ne bi bili pozabljivi, bi namlatili vse plačane hujskače za Nemško Avstrijo. L. 1917. je oddala naša občina 7 vagonov žita, 14 vagonov krompirja. Ker ni bilo moke, nastala je celo pri kmetih v tednih pred žetvijo takšna beda, da so nedozorel krompir, komaj še kot oreh debel, uživali. Daleč z gor so morali mleko za Celovec nositi; mline so jim zaprli. Ker so po zimi ceste ledene, niso mogli v mlin spraviti. Bili so brez kruha! Nemškim kmetom so prizanesli, stiskali pa naše ljudstvo. Lahko si mislite, kako bi zgedalo, če bi dobili zopet našo zemljo v pest! Zatorej je pa tudi vsak nemčur ostuden izdajalec slovenskega kmeta, ki si zasluži šibe!

v Pliberk. (Telesna poškodba in samomor.) Dne 14. junija 1920, ob 21. uri, je v Pliberku, Guštanjska cesta št. 7, napadel vpokojeni železniški sprevodnik Franc Schwabenig s sekiro odvetnika dr. Sušnika. Na hodniku pred njiju stanovanjem ga je čakal in ko je dr. Sušnik izstopil, ga je z ostrino osemkrat po glavi udaril. Dr. Sušnik se je zgrudil na tla, med tem ko je Schwabenig pobegnil. V hiši stanujoča Marija Sons je na krik

prihitela v zgornje nadstropje, kjer je našla ranjenega nezavestnega in je hitro poskrbela zdravniško pomoč. Zasludovanje za storilcem se je takoj vpeljalo, toda vsled silne teme brezuspešno. Dne 15. junija 1920 je našla Marija Sons v drvarnici za hišo Schwabeniga obešenega. Zraven je ležala krvava sekira. Prepričan med dr. Sušnikom in Schwabenigom je bil radi stanovanja. Ker Schwabenig ni mogel najeti vseh sob, je dala Marija Črešnik vse stanovanje s kuhinjo na razpolago dr. Sušniku, ki se je hotel poročiti, in bi se moral Schwabenig izseliti. Schwabenig je imel dve drugi stanovanji na razpolago. Selitvene stroške bi bil plačal dr. Sušnik. Schwabenig je leta 1848. v Šeranovicu na Moravskem rojen, v Sisak na Hrvatskem pristojen, oženjen, brez otrok. Bil je slaboumen. Dr. Sušnik leži v Mariboru težko ranjen. Stanje je opasno.

v Pliberk. Po naročilu poverjeništvu za socialno skrb v Ljubljani se je tukaj ustanovila „krajevna državna zaščita dece in mladine“ za cel sodni okraj pliberški. Predsednik je gospod prošt Einspieler, tajnik gospod nadučitelj Močnik. Ker je nam dolgoletna vojna zapustila mnogo revščine in bede, katero posebno občuti deca in mladina, tedaj je pač taka ustanova velikega pomena. Vsaj je v obče znana revščina po nekaterih družinah, ki nimajo reditelja. Ta ustanova bo po možnosti pomagala.

v Labud. Tudi naš nemški kmet bi se v Jugoslaviji srečnega počutil, če ne bi bilo tržanov, ki so od nekdanj prenapeti Nemci. Ti strahujejo celo okolico. Glavno besedo ima neki krojač Rus, katerega so že v mirnem času Nemci sami smešili z verzom: „Lieb Lavamünd, magst ruhig sein! Dein Deutschtum schützt ein Schneiderlein.“

v Suha. Na praznik sv. Petra in Pavla se vrši na Suhi izredna slavnost. Otvorila se bo nova šola na Gradu. Ob 1/2 tih popoldne blagoslovljenje nove šole, potem dva govora, nato pa igrajo šolski otroci iz Žvabeka tri lepe igre: „Pepelčica“, „Snegulčica“ in „Sladkosnedna Minka“. Pred in med igrami deklamirajo šolski otroci iz Suhe, svira salonski orkester iz Pliberka in pojejo pevci iz Libelič. Vabimo vse prijatelje naše mladine, da nas ta dan razveselijo s svojim obiskom.

v Ruda. Dne 4. julija priredi izobraževalno društvo velik shod in veselico v Lipici popoldne ob 3. uri. Na sporedu so trije važni govori, dve lepi igri in petje. K obilni udeležbi tudi od južne strani Drave vabi odbor.

v Kotlje. (Posledice vojske.) Pri nas kaže vojska neke čudne posledice, ki delajo skrb in težave posebno našim dekletom. Naši fantje namreč so sicer ohranili ljubezen do doma in do svojega naroda, pa ne — do domačih deklet in hodijo si izbirat svoje neveste raje drugam in prav posebno jih vleče v sosedno zeleno Štajersko. Šest se jih je že v tem letu poročilo s Štajerkami, vsi mladi posestniki in čvrsti kmetski fantje, in sicer: Ivartnik Florijan pđ. Pavšar, Potočnik Jože pđ. Pokrov, Kamnik Andrej pđ. Metarnikov, Sekavčnik Franc pđ. Garprat, Razgoršek Jaka pđ. Kovač; v ponedeljek dne 14. junija pa je pripeljal iz Štajerske v Kotlje pred poročni oltar svojo nevesto Gostenčnik Vinko pđ. Renar. Na gostiji, na kateri smo se pobratili Korošci in Štajerci, je bilo prav veselo. Naši fantje so vriskali, Štajerke prepevale, Kotljanke pa so se pridno sukale po plesišču in so bile tudi vesele. Meja med Koroško in Štajersko je padla, ne zabranjujejo več prehoda nobene straže, kot je to bilo ob času vojske, tudi žična ograja, s katero so lansko leto nemški folksverovci zgradili Koroško, da bi nas ločili od štajerskih bratov, je raztrgana in odstranjena, pot je prosta, zveza med Korošci in pa Štajerci je sklenjena, postali smo vsi — eno.

Koroškim Nemcem pa, ki še vedno govorijo o nerazdeljeni Koroški in nas vabijo k sebi, se iz dna srca smejimo in jim kličemo: „Glejte figo!“

v Libeliče. Janko Gačnik pđ. Škrjančev je Libeličan. Ko je učitelj postal, služboval je nekaj mesecev na Štajerskem, bil potem vpoklican k vojakom, kjer je postal poročnik. Dasitudi poprej v vojski težko ranjen, šel je po razpadu

Mariborska eskomptna banka

Glavni trg št. 141 podružnica Velikovec Glavni trg št. 141

Telefon šte. 7 (interurban). — Račun poštn. ček. urada SHS v Ljubljani št. 11.695.

Centrala Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju; dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Daje pojasnila vsak čas brezplačno. Blagajna je odprta od 1/2 9. do 12. ure in od 15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Podružnica Murska Sobota.

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo. Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje ter eskomptira trgovske menice; akreditivi na vsa tu- in inozemska mesta.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Borovljah.

Delniška glavica in rezervni zaklad:
okroglo K 50.000.000.

Dovoljuje vsakovrstne kredite po
najugodnejših pogojih.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice:

Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst in
Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Daje pojasnila vsak čas
brezplačno.

vojske prostovoljno v boj za Koroško. „Kadar bode Celovec naš, potem zapustim vojaški stan,“ je rekel. Dne 29. aprila 1919 je šel proti Celovcu. Zadel ga je pa šrapnel, ujeli so ga in z zdrobljeno nogo pripeljali v Linc, kjer so ga operirali. Ko se je domov vrnil, se je moral pustiti v Ljubljani na novo operirati. Pred par dnevi je komaj zlezl iz postelje. 24 leten fant je žrtvoval svoje zdrave ude za koroške Slovence. Hotel je, da je Korošec na svoji zemlji lasten gospodar, da moli Boga v svojem jeziku in da ne bode več obdeloval svoje zemlje za Celovčane. „Da me Koroška zelo zanima, si lahko predstavljate. Vsaj zaradi nje ležim tukaj! Boli me, da ne morem za svojo domovino ničesar več storiti,“ piše znanu. Lep vzgled prave ljubezni do svoje koroške domovine!

Boroveljski okraj.

b **Kotmara ves.** Veselica Gasilnega društva je uspela sijajno. Čistega dobička je okrog 6000 kron. Obiskalo nas je tudi društvo „Merkur“ iz Ljubljane.

b **Bistrica v Rožu.** Komu ni znana starodavna slovenska gostilna „pri Kramarju“ v Bistrici v Rožu? Še pod staro Avstrijo so se tu zbirali vsi zavedni Slovenci. In danes? Gostilna je v najemu. Postala je pa zbirališče in prebivališče vseh grešnih nemčurskih duš. Tukaj se vrše v postranski sobi, kamor drugi gosti navadno ne zahajajo, tajni sestanki. Tukaj se tudi rado čez „čuše“ zabavlja. Opozorjamo gospo gostilničarko, da se to takoj prepreči in napravi red, sicer bomo primorani sami za red poskrbeti. Na slovenski zemlji smo Slovenci gospodarji. Če komu ni prav in ima poželjenje čez Slovence zabavljati, naj gre h svojim bratcem v Nemško Avstrijo, kjer lahko zabavlja magari čez celi svet.

b **Loče ob Baškem jezeru.** (Shod.) Dne 13. jun. se je vršil v Spod. Borovljah (Ledince) na vrtu pri našem zavednem rojaku Pichlerju pd. Ravšu, zelo dobro obiskan shod, na katerem se je zbralo iz cele okolice mnogo ljudi, tudi stari možje in ženice so prihiteli in pokazali zanimanje za našo Jugoslavijo. Pri tem so pokazali, da so tudi oni še pri moči in pripravljeni oprijeti, ramo ob rami z mlajšimi, za zadnji boj za našo domovino, kateri se bo končal za nas častno. Zastopana so bila tudi ženska društva iz Loč, Drave, Rožeka, Št. Ilja itd. Na shodu je govoril č. g. Kandut iz Borovelj, kateri je z lepim govorom razložil moč žene in pomen ženskega društva. Drugi govornik č. g. Ogris iz Loč, je za svoj natančni in dobri govor o gospodarskih razmerah žel obilo priznanja. Tretji je nastopil naš g. dr. Stefančič. Z velikim zanimanjem je ljudstvo sledilo njegovemu govoru o razsulu Avstrije, o preureditvah v Jugoslaviji in razmerah v Rusiji. A slednjič je nastopila nam priljubljena gospa učiteljica Čuček-Kleinmayr iz Rožeka. S svojim dobrim humorjem nas je nekaj časa zabavala, nakar je sledil zelo dober govor, kateremu je ljudstvo živahno poskalo. Govori so trajali do 7. ure zvečer, govorniki so bili kakor v tekmi, govorili so dobro, navdušeno in ginljivo. Zbrana množica je z velikim zanimanjem poslušala in z ginjenim in navdušenim srcem pozdravljala govornike. Med presledki je pel preljuje pesmi pevski zbor ženskega društva „Loče“ pod vodstvom gđe. učiteljice Pihlerjeve. Po končanih govorih je priredilo žensko društvo „Rožek“ pod vodstvom gospe učiteljice Čuček-Kleinmayr igro „Tri sestre“, katera je ljudstvu prav dobro ugajala. Po igri je bila splošna zabava.

Društvene vesti.

Pokrče. Na predan sv. Cirila in Metoda, v nedeljo 4. julija narodno romanje k Mariji v Dolini, železniška postaja Grabštanj ob Krki.

Vozil bo posebni vlak od Spodnjega Dravograda. Cena polovična. Vlak iz Železne Kaple ima zvezo. Prihod v Grabštanj ob 8. uri (novi čas). Odhod vlakov iz posameznih postaj se naznani pravočasno. — Ob 1/2 9. uri velika manifestacija, obstoječa iz obhoda z Najsvetejšim, slovesno sv. mašo in govori č. g. dr. Medved, dr. Rožman, Arnuš in dr. Cemer.

Med obhodom in posameznimi govori svira godba.

Vrli pevci iz Šmihela ob Krki bodo razveseljevali udeležence s krasnimi narodnimi in umetnimi pesmicami.

Iskreno so povabljeni pevski, izobraževalni in druga katoliška društva. Za okrepila bo zadostno poskrbljeno. Popoldne se uprizaro prizori: „Vstajenje naproti.“

Pokaži krščansko ljudstvo s sijajno udeležbo, da plameni tvoje srce v gorki ljubezni za svetinje, ki sta jih nam prinesla sveta blagovestnika Ciril in Metod. Okoličani, pripeljte se na okrašenih vozovih v narodnih nošah, z napisi in zastavami. Pripravljali odbor.

Guštanj. V nedeljo, dne 13. jun. je Malgajeva čitalnica vprizorila pri nas ljudsko igro „Domen“. Kot Jurčičeva povest se čita to delo z užitkom, kot igra pa nima velikega uspeha in je vsled dolgočasnosti prava muka za igralce. Zato lahko rečemo, da so igralci v splošnem dobro igrali. Na primer glavne vloge Domna, Anke, Mete, Sove so bile deloma izvrstno rešene; Meta je dobro igrala starko in tudi Sova znorelega graščaka. Kmet Jurec je bil mestoma preveč malenkosten. Zaplatnik je bil dober, včasih pa preveč smešen, kar njegovi beraški časti ni vedno prilegalo, ugajal pa je. Od ostalih vlog moramo pohvalno omeniti kmeta Klemena. Dajte mu prihodnjič kako daljšo vlogo. Biriči niso bili prav dobri biriči! Celo igralsko oboje bi pa morali opozoriti, da ona blazirana slovenščina, kjer se črka l na koncu besede tako ostro izgovarja, ni več v modi in se že v ljubljanskem gledališču namestu l uporablja zaokroženi v. Nekateri so to pozabili! Po tem bi se morali strogo ravnati tudi pri nas, posebno pa še z oziranjem na naš dialekt, ki črke l na koncu ne izgovarja ampak le v. Započeto delo na polju dramatike pa naj se nadaljuje, saj je pri nas res zelo potrebno, odgajati ljudstvo v tej smeri.

Gospodarstvo.

Mlinarjem! Urad za pospeševanje obrti ima na razpolago manjšo množino svile za sita št. 7, široko 102 cm. Interesenti naj se zglase ustmeno ali pismeno pri omenjenemu uradu, Ljubljana, Dunajska cesta 22,

Ovčjo volno oprano in neoprano, kupuje po najvišji dnevni ceni obče znani krojač in posestnik **Jakob Senica** v Št. Danijelu, p. Prevalje, Koroško.

Darovi.

Darovi. Narodni svet v Borovljah se s tem najtopleje zahvaljuje neimenovanemu darovalcu zneska 500 K agitacijskemu odboru v svrhu uspešnega delovanja za plebiscit z zadtilom, da se bo isti uporabil le v določen namen. Sledili posamezniki in zmaga bo sijajna. — Neimenovani narodnjak je iz veselja na pridobitvi izgubljene ovce daroval v propagandne namene „Narodnemu svetu“ v Borovljah 20 K. Iskrena mu hvala. — Ker so me razkričali za nemčurja, darujem v znamenje, da sem trden Slovenec, 40 K za Malgajev spomenik. Pavlič Simon pd. Lesjak, Gora 11. — Koroška rojakinja, ga. Mira Ipavic v Novem mestu, je nabrala v propagandne svrhe povodom predstoječega plebiscita 891 K. Darovali so sledeči zavedni novomeški gospodje in dame: po 100 K: brata Kobe; po 50 K: Ipavic Alojzij, Kastelic Stanko, Ogoreutz Josip; po 30 K: Kastelic Edmund, Küssel Neža, Pauser Adolf, Sima Gal; po 20 K: Andrianič Dragotin, Blažič Iv., Jakše Franc, Mramor Mih., Paušič Jakob, Picek Josip, Rejc Alojzij, Samec Josip, Skale Otmar, Šetina Božidar, dr. Tiller Viktor, Turk Josip, dr. Vončina, Zuro Josip; po 10 K: Ahačič Luka, Barborič Lina, Budna Ferdinanda, Ferlič Martina, Germ Roza, Jaki Franc, Kenda Mici, Kopač Leopold, Lobe Jakob, Lupinec Anton,

Mikolič Jakob, Mušič Alojzij, Oblak Alfonz, Rozman Al., pl. Soppert, Sporc Ant.; po 6 K: Kostanjevec Viktor, Mejak Feliks, Mežnaršič Alojzij, Windischer Alojzij; po 5 K: Bele Miroslav, Durini M., Kos Franc, Oswald Fani, Pintar Mici, Podkrajšek Rnd., Rifelj Petrina, Uderman Andrejko, Zobec Franja; po 4 K: Weixler M.; po 3 K: Jakac Josipina, Povh M.; po 2 K: ing. Kopal. Zbirka se nadaljuje.

Listnica uredništva.

Dež. zveza kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani: Naznanilo je žal prepozno došlo!

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler**, prošt v Tinjah.
Odgovorni urednik: **Otmár Mihálek**.
Tisk tiskarne Družbe sv. Mohorja v Prevaljah.

Hišo z malim posestvom, na Koroškem želi kupiti. Ponudbe sprejme upravništvo lista „Mir“, Prevalje, št. 29.

V naši kleti se lahko vsak prepriča, da so naša vina prvovrstna in da se nikjer ne kupi tako dobrih vin po nižjih cenah kakor pri vinski trgovini

Oset & Cajnko v Slovenjgradcu.

Bela in rdeča vina letnikov 1917, 1918 in 1919 vseh vrst v sodih in steklenicah na razpolago.

Pivo v sodih in steklenicah vedno vsako množino v zalogi.

Brzjav: Oset Cajnko Slovenjgradec.

V zalogi
Družbe sv. Mohorja na Prevaljah
je izšla knjiga:
Sket-Podboj:
Slov. Sprach- und Übungsbuch
8. Auflage.
Cena vez. 40 K.

Za ovčjo volno

plačuje najvišjo ceno edino-le

J. Oswald, Velikovec,
kavarna Sparl.

Zamenja pa za volno tudi razno blago za moške in ženske obleke in perilo.

Agitirajte za „Mir“!

Rezan les (smrekov, jelkov, borov, mecesnov, bukov),
tesan les (smrekov, jelkov, borov),
okrogel les (smreka, jelka, bor, mecesen),
bukov les (hlode od 25 cm debelosti naprej),
drva (trda in mehka),
stoječi les v gozdu,
smrekovo skorjo

kupi vsako množino

„DRAVA“

lesna trgovska in industrijska družba

Z O. Z.

v Mariboru.

Kupi „Drava“ Maribor.

Kupi „Drava“ Maribor.